

Abstrakt

Doktorská práce je zaměřena na zpracování otázky spolupráce kněží s Ministerstvem pro státní bezpečnost v NDR z teologické perspektivy. Zpracování disertační práce probíhá ve dvou krocích.

V první části je objasňováno dějinné pozadí reflektované tematiky. Tato část zahrnuje uvedení do dějin, ideologie a způsobů práce MfS, především ale uvádí přehled o rozsahu a způsobech kolaborace katolických duchovních v Stasi. Pevní část zakončuje typologie rozmanitých motivů a důvodů pro spolupráci se Státní bezpečností.

Ve druhé části je reflektován problém kolaborace se Stasi z etické perspektivy, přičemž nejsou hodnoceny jednotlivé případy, nýbrž jde stanovení kritérií pro hodnocení jednotlivých případů. Vůdčí tezi přitom představuje, že spolupráce se Státní bezpečností se uskutečňovala buď z důvodů nedostatečného chtění nebo z omezení jednání či z nedostatečného poznání. U kněží byla tedy omezena buď jejich mravní motivace, jejich svoboda či jejich kognitivní schopnosti. Otázka, natolik tato omezení byla zaviněná či natolik byla tato omezení výsledkem společenských okolností, může být coby klíčová otázka promyšlena při etickém hodnocení případů kolaborace.